

syntes i Begyndelsen af sit første Foredrag at være enig med mig i, at der ikke var nogen Anledning til nu her igjen at komme dybt ind paa det paagjældende Spørgsmaal, efter at vi for saa kort Tid siden havde behandlet det; men det forekommer mig, at han siden har glemt denne Udtalelse, thi han har et Par Gange i et temmelig udførligt Foredrag søgt at forsvare sin Stilling. Det ærede Medlem har ogsaa faaet en Understøttelse fra den høitærede Ministers Side, som jeg meget vel forstod, at han sit, nemlig med Hensyn til disse store og rige Gaver, som her er Tale om. At de vilde blive store og rige, slutter jeg af, at man var saa ivrig for, at Præsterne kunde faae dem; thi hvis de vare ubetydelige, vilde man ikke have reist Strid om, at Præsterne foruden den Løn, der tilstaaes dem igjennem Loven, ogsaa skulde faae disse Gaver, og at den høitærede Minister ser paa Præsternes Bedste, er jo ganske naturligt. Men naaget dette og naaget den høitærede Minister kom til at bruge det Udtryk, at vore Forslag syntes ham at være forpinte, skal jeg dog ikke dertil svare Andet, end at det forekommer mig, at de Betragtninger, som han reiste imod dem, vare i en høiere Grad forpinte end vore Forslag. Jeg skal imidlertid ikke deraf lade mig forlede til at fravige min Mening og blive vidtløftig, men jeg skal holde mig til, at jeg ikke ønsker at fortsætte denne Strid her, idet jeg tror, at den er udebatteret, og jeg vil henstille til det ærede Thing, om det ikke ogsaa maatte finde, at dette Spørgsmaal er saa udebatteret, at man volig kan gaa til Afstemning derover. Naar jeg derfor nu blot kortelig kommer til at udtale en Betragtning, saa er det overfor det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro). Det ærede Medlem veed meget vel, at, naar han kommer med disse stærke og bestemte Paastande, møder han altid Modstand hos mig, og det kan altsaa ikke komme ham uventet, at han møder det Samme i Dag. Jeg kan paa ingen Maade erkjende, hvad han paastod som noget fuldstændig givet, at Præsterne ikke ere Statens Embedsmænd. Jeg spørger: Hvem ansætter dem? Og jeg vil sige, at selv om den Lov, som er vedtagen i Folkethin-

get, og hvorefter Menighederne vilde faae Indfyldelse paa Valget af Præsterne, gif igjennem, saa kunde man endnu ikke sige, at det var Menighederne, der ansatte dem. Det vilde dog blive Regjeringen; thi, som bekendt, er der forbeholdt Regjeringen Myndighed til at tilbageholde en Del af Ansøgningerne, og maasse det mangen Gang kunde blive Ansøgninger fra de Mænd, som Menigheden bedst syntes om. Altsaa ikke en Gang da vilde der kunne siges Andet, end at det i Virkeligheden er Regjeringen, der bestikker Præsterne. Der næst vil jeg med Hensyn til Præsternes Op-lærelse spørge: Er det ikke Staten, der lønner de Lærere, som skulle oplære dem til Præster? Er det ikke Staten, som underholder de Anstalter, hvor de Studerende skulle oplæres til Præster, og er det ikke Staten, der foreskriver dem, hvilke Forretninger de have at udføre, naar de blive Embedsmænd? Er det ikke Staten, der affædiger dem, naar de ikke længer befindes tjenlige til at have i Tjenesten, og er det ikke Staten, der pensionerer dem? Og saa vil man paastaa, at de ikke ere Statens Embedsmænd! Jeg kan ikke faae Andet ud deraf, og det Mærkeligste derved og det, som forekommer mig at maatte springe stærkt i Dinene som det Urigtige i denne Paastand, er, hvad det ærede Medlem selv gjorde opmærksom paa — og som han oftere har gjort opmærksom paa — idet han sagde, at dersom de ere Statens Embedsmænd, saa ere de ogsaa pligtige til at lære Folkekirkens Tro, saa kunne de ikke lære deres egen Tro, naar denne er forskjellig fra Folkekirkens. Men det er jo netop det, de skulle; de ansættes jo for at lære Folkekirkens Tro. Folkekirkens Medlemmer have jo en Ret til at forlange af de Embedsmænd, som bestikkes for at lære en vis Tro, at de ogsaa skulle lære den. Hvorledes kan man sige, at det paa nogen Maade skulde være tilladt, at en Mand modtager et geistligt Embede og aflægger Ed paa, at han vil følge Folkekirkens Lærebøger, og han saa enten kan være Reformert, Katholik eller Tode og tro, at, naar han først har faaet Bestillingen, kan han prædike sin egen Tro istedetfor Folkekirkens? Jeg tør ikke bruge stærke Udtryk, men efter min Forstand er dette ubegribeligt.